

Save Food. Waste less.
Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων!

10η Διαδικτυακή έρευνα για την σπατάλη τροφίμων

Στα πλαίσια του έργου LIFE – FOODPRINT “Awareness – raising campaign to prevent and manage food waste among consumers, the food and hospitality industries” («Εκστρατεία ευαισθητοποίησης για την πρόληψη και τη διαχείριση της σπατάλης τροφίμων μεταξύ των καταναλωτών, των βιομηχανιών τροφίμων και φιλοξενίας») διεξάχθηκε η 10^η διαδικτυακή έρευνα για τα απόβλητα τροφίμων που είχε ως σκοπό την ανάλυση των απόψεων του κοινού σχετικά με τις στρατηγικές μείωσης των αποβλήτων τροφίμων. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά μέσω ιστοτόπων του Ομίλου Δίας (Sigmalive, Sportime.com.cy, I love style, City.com.cy, Check In, Economy today, MyCyprusTravel.com) την περίοδο 30/09/2022 - 03/10/2022. Το δείγμα κυμαινόταν από 1159 έως 1764 άτομα ανάλογα με την ερώτηση. Ένα ποσοστό των συμμετεχόντων δεν ζουν στην Κύπρο, άρα η έρευνα καλύπτει και άλλα κοινά εκτός από τα καθαρά τοπικά. Η έρευνα περιλάμβανε 3 ερωτήσεις, εκ των οποίων οι 2 πρώτες έχουν επαναληφθεί σε προηγούμενη διαδικτυακή έρευνα τον Ιανουάριο του 2021, ενώ η μία είναι καινούργια ερώτηση. Στόχος των επαναλαμβανόμενων ερωτήσεων είναι να μετρηθούν πιθανές διαφοροποιήσεις στις απόψεις του κοινού με την πάροδο του χρόνου. Το δείγμα συμμετεχόντων είναι τυχαίο σε κάθε έρευνα που διεξάγεται.

Οι ερωτήσεις του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου αφορούν στο κατά πόσο οι καταναλωτές συνδέουν τη μείωση σπατάλης τροφίμων με την προστασία του περιβάλλοντος και αν υπάρχει η αντίληψη του πραγματικού μεγέθους του προβλήματος της σπατάλης τροφίμων. Πιο κάτω παρουσιάζεται η ανάλυση και η περιγραφή των ερωτήσεων και απαντήσεων. Ο πίνακας και το σχήμα 1 παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της πρώτης ερώτησης, σε σύγκριση και με τα αντίστοιχα αποτελέσματα της έρευνας του Ιανουαρίου του 2021.

1. Συγκριτικά με άλλες ενέργειες που μπορείτε να κάνετε, πόσο σημαντική θεωρείτε τη μείωση των απορριμμάτων φαγητού για προστασία του περιβάλλοντος;

	Απάντηση	2021	2022
A	Πολύ σημαντική	52.7%	53.9%
B	Αρκετά σημαντική	25.6%	16%
Γ	Κάπως σημαντική	9.9%	8.8%
Δ	Όχι και τόσο σημαντική	6.5%	6.1%
E	Καθόλου σημαντική	5.4%	15.1%
	Σύνολο	100%	100%
	Αριθμός συμμετεχόντων	943	1764

LIFE19 GIE/CY/001166

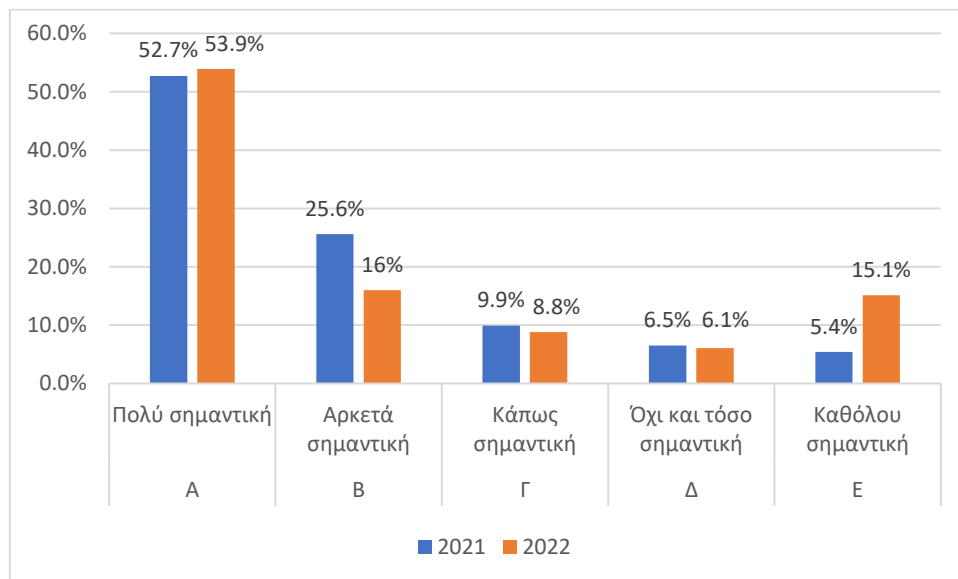
FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union

@foodprintcy

Save Food. Waste less.
Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων!

Πίνακας και σχήμα 1: Αποτελέσματα 1^{ης} ερώτησης της δημοσκόπησης για το 2021 και 2022

Στην έρευνα του 2022, 70% των συμμετεχόντων θεωρούν πολύ ή αρκετά σημαντική τη μείωση απορριμμάτων φαγητού για την προστασία του περιβάλλοντος ενώ το αντίστοιχο ποσοστό του 2021 ήταν 78%. Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα του 2021 και 2022 βλέπουμε μία επιδείνωση στις απόψεις του κοινού στο κατά πόσο θεωρούν σημαντική τη μείωση των απορριμμάτων φαγητού για την προστασία του περιβάλλοντος. Οι συμμετέχοντες που υποστηρίζουν την αντίθετη άποψη δηλαδή το ότι δεν είναι σημαντική ή όχι και τόσο σημαντική η μείωση απορριμμάτων φαγητού για την προστασία του περιβάλλοντος έχει αυξηθεί και ισοδυναμεί στο 21% το 2022 και αντίστοιχα στο 12% το 2021. Είναι εμφανές ότι έχει γίνει μία μεταβολή στις απόψεις, όπου λιγότεροι πολίτες πιστεύουν ότι η μείωση απορριμμάτων φαγητού συνδέεται με την προστασία του περιβάλλοντος. Η απόρριψη τροφίμων και η ζημιά που προκαλείται στο περιβάλλον όπως έχει διαφανεί και από προηγούμενα ερωτηματολόγια, δεν είναι ευρέως κατανοητή και δεν λειτουργεί ως σημαντικό κίνητρο για τη μείωση σπατάλης τροφίμων. Αυτό, παρά το γεγονός πως η απώλεια πολύτιμων πόρων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τροφίμων (ενέργεια, έδαφος, νερό), η σπατάλη τροφίμων συμβάλλει σημαντικά στην κλιματική αλλαγή. Με βάση μελέτη του FAO του 2013 του ΟΗΕ, η σπατάλη τροφίμων ευθύνεται για το 7% των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.¹ Τα τρόφιμα έχουν περιβαλλοντικό αποτύπωμα όχι μόνο όταν βιοδιασπώνται σε χώρους υγειονομικής ταφής αλλά σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Στην πραγματικότητα, ο μεγαλύτερος περιβαλλοντικός αντίκτυπος των τροφίμων συμβαίνει στο στάδιο της παραγωγής τροφίμων. Ως εκ

¹ Food Waste Footprint - Impacts On Natural Resources". 2013. *Fao.Org*. <https://www.fao.org/3/i3347e/i3347e.pdf>.

FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union

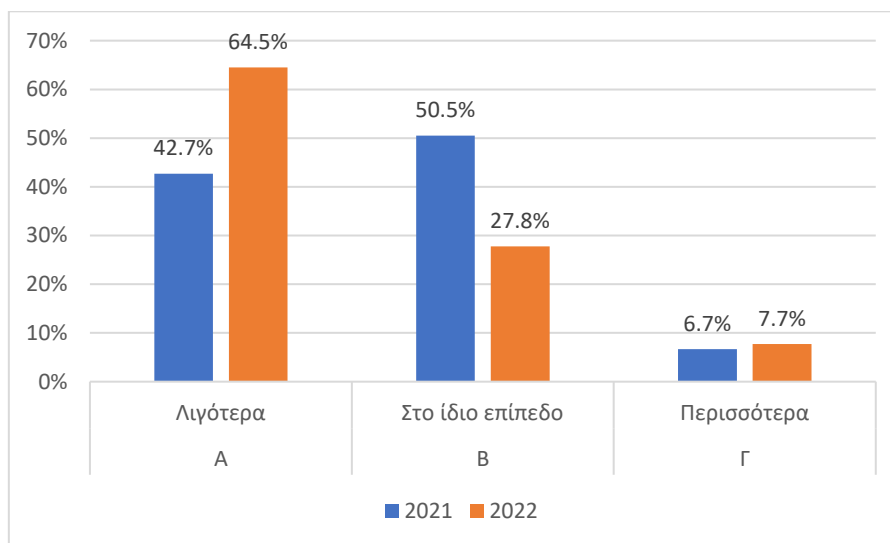
Save Food. Waste less.
Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων!

τούτου, η πρόληψη της σπατάλης τροφίμων γίνεται σημαντική σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας.

Πιο κάτω ο πίνακας και το σχήμα 2 παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της δεύτερης ερώτησης σε σύγκριση και με τα αντίστοιχα αποτελέσματα της έρευνας του Ιανουαρίου του 2021.

2. Στο μέσο Κυπριακό νοικοκυριό, το 50% των αποβλήτων είναι απορρίμματα τροφίμων. Στο νοικοκυριό σας τα απορρίμματα τροφίμων είναι...

	Απάντηση	2021	2022
A	Λιγότερα	42.7%	64.5%
B	Στο ίδιο επίπεδο	50.5%	27.8%
Γ	Περισσότερα	6.7%	7.7%
	Σύνολο	100%	100%
	Αριθμός συμμετεχόντων	1009	1384

Πίνακας και σχήμα 2: Αποτελέσματα 2^{ης} ερώτησης της δημοσκόπησης για το 2021 και 2022

Συγκριτικά με το 2021, το 2022 σημαντικά περισσότεροι συμμετέχοντες θεωρούν ότι τα απόβλητα τροφίμων τους είναι λιγότερα από το μέσο Κυπριακό νοικοκυριό (64.5% το 2022 και 42,7% το 2021). Επίσης πολύ λιγότεροι θεωρούν ότι το ποσοστό των αποβλήτων τροφίμων τους είναι ίδιο με το μέσο νοικοκυριό (27,8% το 2022 και 50,5% το 2021) ενώ αυτοί που θεωρούν ότι είναι μεγαλύτερο κυμαίνεται στο ίδιο επίπεδο μεταξύ των 2 ερευνών (7-8%). Τα αποτελέσματα μας δείχνουν ότι η υποτίμηση του προβλήματος της σπατάλης τροφίμων είναι πιο σημαντική από ότι φάνηκε στην έρευνα του 2021 και έχει και σημαντικές αυξητικές τάσεις. Οι περισσότεροι καταναλωτές θεωρούν ότι σπαταλούν πιο λίγα τρόφιμα από ότι το μέσο Κυπριακό νοικοκυριό. Αν και δύσκολο να υπολογίσει

LIFE19 GIE/CY/001166

FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union

Save Food. Waste less.
Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων!

το ποσοστό σπατάλης του ο κάθε καταναλωτής, το γεγονός ότι το πρόβλημα υποτιμάται, επηρεάζει όλες τις άλλες παραμέτρους (όπως π.χ. αν το θεωρούν σημαντικό περιβαλλοντικό πρόβλημα (ερώτηση 1)), αλλά κυρίως περιορίζει τα κίνητρα για επίλυση του προβλήματος. Παρόμοια αποτελέσματα, ωστόσο, βρίσκουμε και σε διεθνείς έρευνες που συγκρίνουν αντίστοιχες απόψεις σε διαφορετικές χώρες, όπου στις περισσότερες χώρες οι καταναλωτές υποτιμούν το μέγεθος του προβλήματος της σπατάλης τροφίμων. Το μέγεθος του προβλήματος μπορεί να γίνει καλύτερα αντιληπτό μέσω της χρήσης του διαδικτυακού εργαλείου μέτρησης του κόστους σπατάλης τροφίμων που δημιουργήθηκε ως μέρος των δράσεων αυτού του έργου (στη διεύθυνση: <https://foodprintcy.eu/calculator/>) το οποίο επιτρέπει την καταμέτρηση των αποβλήτων τροφίμων και την ένδειξη του δυνητικού κόστους που έχουν στο περιβάλλον, την κοινωνία και στην τσέπη του καταναλωτή.

Ο πίνακας και το σχήμα 3 παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της τρίτης ερώτησης. Δεν υπάρχει σύγκριση με προηγούμενες έρευνες για τη συγκεκριμένη ερώτηση, αφού πρώτη φορά έχει περιληφθεί σε έρευνα.

3. Αρκετοί από εμάς όταν ψωνίζουμε, σε κάποιες κατηγορίες τροφίμων αγοράζουμε αρκετά για να διατηρήσουμε αποθέματα που θα μας κρατήσουν για αρκετό καιρό. Εσείς, όταν τυγχάνει να το πράττετε αυτό περνά συνειδητά από το μυαλό σας ότι αυτή πιθανό να είναι μια λανθασμένη πρακτική για προστασία του περιβάλλοντος ή όχι;

	Απάντηση	2022
A	Ναι	28.6%
B	Όχι	28.0%
Γ	Δεν αγοράζω επιπλέον ποσότητες	43.5%
	Σύνολο	100%
	Αριθμός συμμετεχόντων	1159

LIFE19 GIE/CY/001166

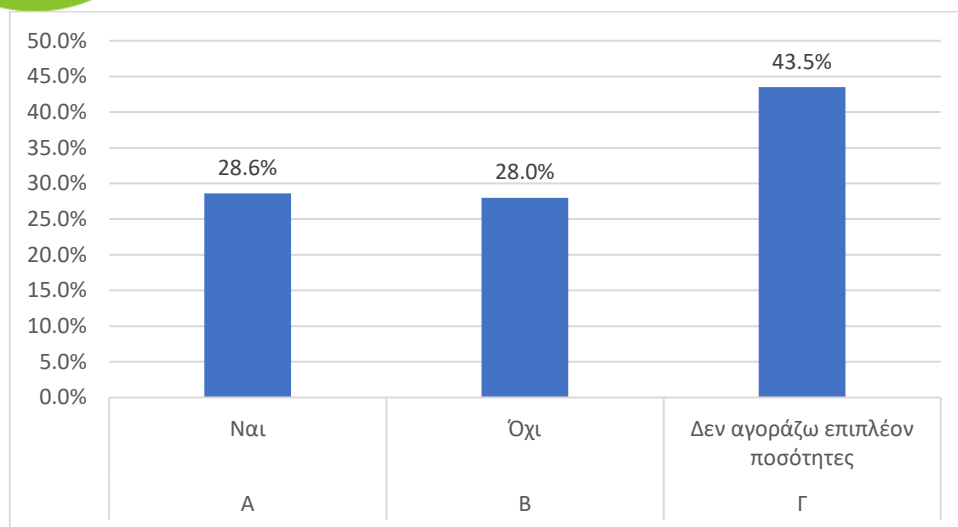
FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union

@foodprintcy

Save Food. Waste less.
Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων!

Πίνακας και σχήμα 3: Αποτελέσματα 3ης ερώτησης της δημοσκόπησης

Η συγκεκριμένη ερώτηση διερευνά κατά πόσο οι καταναλωτές συνδέουν τη σπατάλη τροφίμων και την επίδραση τους στο περιβάλλον με την πρακτική του να αγοράζουν περισσότερες από τις αναγκαίες ποσότητες. Το κύριο συμπέρασμα, είναι πως περίπου οι μισοί συμμετέχοντες 43,5% δηλώνουν ότι δεν αγοράζουν επιπλέον ποσότητες. Αυτό παρά το γεγονός ότι έχουμε ψηλά ποσοστά αποβλήτων τροφίμων στην Κύπρο, γεγονός που πρέπει να συνδέεται και με την υποτίμηση του προβλήματος από το κοινό. Οι υπόλοιποι συμμετέχοντες μοιράζονται μεταξύ αυτών που δεν αντιλαμβάνονται ότι η τακτική της αγοράς πλεονασμάτων τροφίμων συνεισφέρει στην σπατάλη τροφίμων και αυτών που το αντιλαμβάνονται. Συνολικά λοιπόν συνάγεται ότι ένα σημαντικό ποσοστό των συμμετεχόντων δεν πιστεύει ότι αγοράζει περισσότερα τρόφιμα από όσα χρειάζεται, ενώ οι μισοί από αυτούς που πιστεύουν ότι αγοράζουν περισσότερα, δεν το συνδέουν με την σπατάλη τροφίμων. Και τα δύο αυτά αποτελέσματα αποτελούν πρόβλημα για την προσπάθεια μείωσης της σπατάλης τροφίμων.

Από προηγούμενες έρευνες ήταν εμφανές ότι ο Κύπριος καταναλωτής έχει συνηθίσει να αγοράζει περισσότερα από ό,τι χρειάζεται και να διατηρεί αποθέματα τροφίμων στο σπίτι. Η σπατάλη τροφίμων ξεκινά από το τί αγοράζουμε και αλλάζοντας αυτή τη συνήθεια μπορούμε να αλλάξουμε και την ποσότητα αποβλήτων τροφίμων τα οποία παράγουμε. Οπότε κάποιες καλές συνήθειες είναι α) να γίνεται προετοιμασία της λίστας αγορών πριν την επίσκεψη στην υπεραγορά και να αποφεύγουμε να αγοράζουμε παρορμητικά, β) δεν προτιμούμε προπαρασκευασμένα φρούτα και λαχανικά ούτως ώστε να μπορούμε να αγοράζουμε μόνο τις ποσότητες που χρειαζόμαστε, γ) δεν πηγαίνουμε στην υπεραγορά με άδειο στομάχι.

Οι εκστρατείες επικοινωνίας του έργου Life Foodprint έχουν ως ένα από τους βασικούς τους πυλώνες την ανάπτυξη καλύτερων συνθηκών στην αγορά τροφίμων ώστε να περιοριστούν οι άσκοπες αγορές που δημιουργούν πλεονάσματα. Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια μέσα από τα μηνύματα και τα

LIFE19 GIE/CY/001166

FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union

Save Food. Waste less.
Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων!

εργαλεία που αναπτύσσει το έργο να γίνει καλύτερα αντιληπτό το μέγεθος του προβλήματος της σπατάλης τροφίμων και των περιβαλλοντικών συνεπειών που αυτό έχει.

LIFE19 GIE/CY/001166

FOODprint is co-funded by LIFE Programme of European Union

@foodprintcy